

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 242. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591840784/facsimile.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

- II, 1823), som han leste i sin barndom. – *Roncesvalles, hvor Roland blæste* ...: I det franske heltedigt Rolandskvadet fra o. 1100 fortælles om kejser Karl den Store og hans nevø Roland, der (bls sammen med Holger Danske) kæmper mod de vantro arabere i Spanien. Det sidste slag står ved Ronceval i Pyrenæerne, hvor Roland for at tilkalde Karl blæser i hornet Olifant og dør, men sejrende.
- 14 *det Romantiske* ... *adskilte Verdener*: Filosofen F.C. Sibbern definerede i 2. del af sit værk *Om Poesie og Kunst* (1853, s. 13 f) det romantiske som en virkning af to verdener, hvoraf den ene, den lavere, peger ud over sig selv og hen på den højere.
- 15 *Commissbrød*: rugbrød af den art, som efter kommission (befaling) uddeltes til hærens soldater. – *Cavalier*, fransk: 1. rytter, kavalerist, 2. kavalier. – *Suiter*: bohemert, også en lille rus. – *Campes Robinson Crusoe*: Daniel Defoes roman *The Life and Strange Surprising Adventures of Robinson Crusoe* (1719) blev i 1779 udsendt i en bearbejdet, pædagogisk-moraliserende udgave af tyskeren J.H. Campe. Det var især i denne udgave, romanen blev kendt som børnebog. Tanken om at patruljere stammer fra bogens rammefortælling, hvor børnene i den familie, hvor historien om Robinson fortælles, over sig i fornuftige ting, bl.a. i at holde nattevagt.
- 16 *Es war ein König in Thule* ... , tysk: Der var en konge i Thule. En sang i Goethes *Faust*, 1. del vers 2759-2782, her delvis citeret i Adian Oehlenschlägers gengigtning fra *Digte* 1803: Kongen i Leire. Sangen handler om en konge, der til sin sidste stund drikker af et guldbæger, som han har fået af sin afdøde elskede. – *Escadron(en)*: underafdeling af et rytteri-regiment. – *snage* ... *af sig*: løbe fra sine pligter.
- 17 *en Historie* ... *fra en Bog*: Historien om ridderen stammer fra Goldschmidts egen fader, jf. *Livs Erindringer og Resulater*, Morten Borups udgave, bd. 1 s. 54 f. Den bog, der formodes at være kilden, er ikke identificeret. – *Flamisket*: oprindelig en betegnelse for hele rustningen, siden for bryst- og rygbeskyttelsen.
- 19 *en Cain*: se nt. s. 13. – *Capellan*: hjælpepræst. – *halsvarden All(s)*: godt 11 km. – (ni hundrede) *Daler*: Rigsdaleren var dansk mønt fra 1713-1875, da den blev afløst af kronen (1 daler = 2 kroner). Der er hos Goldschmidt tale om Rigsbankdaleren, som galdt efter 1813. En daler underinddelt i 6 mark og en mark igen i 16 skilling. Dalerens værdi svigede med tiden, men følgende eksempler kan gives: En fuldmægtig ved toldinspektionen i København fik i 1844 en årspage på 600 daler. Samtidig kunne man få et par sko for 3 daler. I 1846 forsøgte Goldschmidt at tunge sin moder og søster i kost hos en familie i Århus for 150-200 daler pr. person pr. år. Som underholdsbidrag til sin fraskilte hustru og deres datter betalte han o. 1860 25 daler om måneden. – *Landeløsten*: den til lands tjenstgørende del af hæren.
- 20 *Kongen* ... *Blåpen*: Der siges til kong Valdemar I den Store (1131-82), der fra 1157 var enkekonige i Danmark, og hans fostbroder Absalon (o. 1128-1201), der 1158 blev valgt til biskop i Roskilde, 1171 til ærke-